

Eindverslag informatiefase

gemeente Papendrecht

**Necker
van Naem**

Colofon:

Datum:

14 april 2022

Informateur:

Mw. A.L. (Lauryan) Bakker

lauryan@necker.nl

Inhoudsopgave

Colofon:	2
1. Inleiding	4
1.1. Gemeenteraadsverkiezingen.....	4
1.1.1. Verkiezingsuitslag	4
1.1.2. Duidingsdebat.....	5
2. Opdracht en aanpak.....	6
2.1. Opdracht aan de informateur	6
2.2. Aanpak informatieproces	6
3. Bevindingen	7
3.1. Kernpunten voor de komende bestuursperiode	7
3.2. Verkenning raadsakkoord en wensen/doelen t.a.v. samenwerking	8
3.3. Samenstelling	8
4. Aanbevelingen	10
4.1. Samenstelling	10
4.2. Proces van samenstelling	11
4.3. Raadsbrede samenwerking	11
5. Tenslotte	13
Bijlage 1. Gespreksverslagen	14
Gespreksverslag PAB	14
Gespreksverslag OP	18
Gespreksverslag CDA	22
Gespreksverslag VVD	25
Gespreksverslag PvdA.....	37
Gespreksverslag GroenLinks	40
Bijlage 2. Opdracht informateur	44
Bijlage 3. Protocol informatiefase.....	45

1. Inleiding

1.1. Gemeenteraadsverkiezingen

Op woensdag 16 maart vonden de gemeenteraadsverkiezingen plaats en hebben de inwoners van de gemeente Papendrecht hun nieuwe gemeenteraad gekozen. Op vrijdag 18 maart is er een openbaar duidingsdebat georganiseerd en op maandag 21 maart is de definitieve uitslag van de gemeenteraadsverkiezing vastgesteld.

1.1.1. Verkiezingsuitslag

De uitslag van de gemeenteraadsverkiezingen in zetels en percentage in Papendrecht is hieronder weergegeven. De resultaten zijn vergeleken met die uit 2018.

Partij	2022		2018	
	Zetels	%	Zetels	%
PAB	5	19,8%	9	33,1%
OP	4	15,4%	2	8%
VVD	3	13,5%	1	10,5%
CDA	3	11,1%	3	10,8%
ChristenUnie	2	10,7%	2	10,4%
D66	2	8,6%	2	7,9%
SGP	2	7,5%	1	6,6%
PvdA	1	6,8%	1	6,4%
GroenLinks	1	6,5%	1	6,3%

PAB is net als in 2018 de grootste partij, maar heeft ook als enige partij stemmen verloren. OP is met twee zetels winst de grootste winnaar van de verkiezingen. Opvallend is dat alle partijen - met uitzondering van PAB - hebben gewonnen; in alle gevallen in percentage van het aantal stemmen en in drie gevallen ook in aantal zetels. Het aantal partijen is gelijk gebleven, er deden ook geen nieuwe partijen mee aan de verkiezingen.

1.1.2. Duidingsdebat

Tijdens het duidingsdebat op 18 maart werden de partijen gevraagd terug te kijken op de verkiezingen en te reflecteren op de voorlopige uitslag. Een aantal zaken werden door meerdere partijen benoemd:

- Het opkomstpercentage van 47,3% werd door alle partijen zorgelijk gevonden (in 2018 was het 52,5%).
- De verbinding van de raad en het college met de Papendrechtse samenleving moet beter.
- Er is behoefte aan een nieuwe bestuurscultuur en bestuurlijke vernieuwing.
- Op inhoud is er veel overlap tussen de programma's van de verschillende partijen.
- De gemeente staat voor een aantal belangrijke en grote opgaven: zoals de huisvesting van de VO-scholen, het financiële beleid, sociaal domein, het woonbeleid, de energietransitie en de regionale agenda.
- In de periode 2018-2022 is sprake geweest van stevige tegenstellingen tussen oppositie en coalitie.
- Er is behoefte aan stabiliteit, draagvlak en samenwerking in de komende raadsperiode.
- De wens bestaat om de verkenning van combinatiemogelijkheden voor de nieuwe raadsperiode open in te gaan. Het aanstellen van een onafhankelijke informateur draagt hieraan bij.

Tijdens het duidingsdebat hebben de partijen zich gecommitteerd aan het informatieproces, het protocol voor dit proces en de opdracht aan de informateur. Het protocol en de volledige opdrachtformulering zijn als bijlagen bij dit verslag opgenomen.

2. Opdracht en aanpak

2.1. Opdracht aan de informateur

De opdracht aan de informateur luidt:

Verken de combinatiemogelijkheden en een passende vorm voor een akkoord:

- A. waarbij recht wordt gedaan aan de uitslag van de verkiezingen;
- B. waarbij met een heldere, gezamenlijke visie, daadkrachtig gewerkt kan worden aan de opgaven voor de gemeente Papendrecht in de komende jaren;
- C. waarbij een stabiel en herkenbaar college gevormd kan worden voor de komende vier jaren.

2.2. Aanpak informatieproces

In het protocol Informatiefase 2022 is de werkwijze voor de informateur vastgelegd. Het protocol is voorgelegd aan de partijen en hierna op onderdelen aangepast. Tijdens het duidingsdebat is het protocol vastgesteld. In het kort zijn de volgende stappen doorlopen:

- Na het gunnen van de opdracht om als informateur aan de slag te gaan, heb ik kennis gemaakt met mw. Muijzer-Van der Meijden (griffier) en dhr. Smit (strategisch adviseur). Met hen zijn afspraken gemaakt over de ondersteuning van de informatiefase. Tevens zijn het concept protocol en de formulering van de inhoudelijke opdracht door de informateur voorbereid.
- Op maandag 21, dinsdag 22 en woensdag 23 maart is er gesproken met een afvaardiging (waaronder altijd de lijsttrekker) van alle partijen in een eerste ronde gesprek. De gesprekken verliepen langs de lijn van de opdracht die aan de informateur is meegegeven. Van alle gesprekken is een verslag gemaakt, dat aan de partijen is teruggelegd voor een akkoord.
- Op maandag 4 april en maandag 11 april zijn de partijen opnieuw gesproken in een tweede ronde gesprek.
- De bevindingen in dit verslag zijn gebaseerd op de gesprekken in de eerste en tweede ronde.
- Het eindverslag wordt op 14 april gepresenteerd door de informateur in een openbare bijeenkomst. Kort daarvoor krijgen de partijen en de burgemeester het eindverslag toegestuurd om zich voor te bereiden.

3. Bevindingen

3.1. Kernpunten voor de komende bestuursperiode

- Tijdens de eerste ronde gesprekken hebben alle partijen inhoudelijke speerpunten voor de komende bestuursperiode benoemd:
  - Wonen en woningbouw (door alle partijen genoemd)
  - Onderwijs en huisvesting VO in het bijzonder (bijna door alle partijen genoemd)
  - Groen (door veel partijen genoemd)
  - (betaalbare) Jeugdzorg (door veel partijen genoemd)
  - Duurzaamheid / energietransitie (door veel partijen genoemd)
  - Financiën op orde (door veel partijen genoemd)
  - Economie en werkgelegenheid, aandacht voor bedrijven (door een aantal partijen genoemd)
  - Communicatie, participatie, luisteren naar inwoners (door een aantal partijen genoemd)
  - De zorgzame samenleving in brede zin (door een aantal partijen genoemd)
  - Leefbare en aantrekkelijke wijken (door een aantal partijen genoemd)
  - Mobiliteit en bereikbaarheid (door een aantal partijen genoemd)
- Daarnaast werden de volgende aspecten, of kernpunten, door alle partijen als belangrijk benoemd:
  - **Stabiliteit:** een stabiel en collegiaal bestuur dat de komende vier jaar de schouders er onder kan zetten.
  - **Bestuurskracht:** een aantal grote opgaven moet in de komende periode (deels) gerealiseerd gaan worden. Voorbeelden zijn de huisvesting van de VO-scholen, de regionale agenda, energietransitie, opgaven woonbeleid. Hiervoor is een bestuurskrachtig college nodig.
  - **Bestuursstijl:** er moet een verandering komen in de wijze waarop men in de raad met elkaar omgaat.
  - **Verbinding met de samenleving:** de lage opkomstcijfers worden geïnterpreteerd als een symptoom van iets groters; een structureel gebrek aan verbinding met de samenleving. Aangegeven wordt dat er onvoldoende participatie wordt georganiseerd en dat er in besluitvormingsprocessen vooral aandacht is voor het interne proces en onvoldoende aandacht voor (effecten in) de samenleving.
- In de gesprekken hebben deze aspecten een belangrijke plek ingenomen in de afwegingen voor mogelijke combinaties, samenwerking tussen college en raad en tussen de fracties binnen de raad. Om die reden zijn deze aspecten, naast de drie aspecten uit de opdracht (recht doen aan verkiezingsuitslag, heldere visie en daadkracht, herkenbaar en stabiel college), door de informateur meegewogen in het advies voor een combinatie.

3.2. Verkenning raadsakkoord en wensen/doelen t.a.v. samenwerking

- Tijdens het duidingsdebat is een aantal keer de term raadsakkoord genoemd.
- Uiteindelijk is het meegenomen in de opdracht aan de informateur: verken een passende vorm voor een akkoord.
- Een raadsakkoord is een vorm onder vele vormen waarin raadsbrede afspraken worden gemaakt over inhoudelijke onderwerpen en onderwerpen als de samenwerking tussen raad en college, tussen fracties en tussen raad en samenleving. In de meest vergaande vorm wordt er een raadsbreed akkoord gesloten en komen de wethouders niet voort uit en door een meerderheid van de raad. Collegevorming wordt overgelaten aan de raad en raadsleden kunnen solliciteren naar een wethouderspositie. Deze vorm vergt veel voorbereiding vooraf.
- De term raadsakkoord was niet eerder gevallen. Er heeft tussen de fracties nog geen enkel gesprek plaatsgevonden over een raadsakkoord, er is onduidelijkheid over de definitie en reikwijdte hiervan, de verschillende varianten en er is onvoldoende draagvlak om in zo'n late fase aan een dergelijk akkoord te beginnen.
- Om die reden was het belangrijk om eerst te verkennen welke wensen er zijn ten aanzien van samenwerking, of, in andere woorden, waar er naartoe gewerkt dient te worden. Daarna kan er worden nagedacht over manieren of vormen om deze wensen te realiseren. Hier is aandacht voor geweest tijdens de eerste ronde gesprekken.
- In de gesprekken zijn zeven verschillende doelen die ten grondslag liggen aan een (vorm van) raadsakkoord voorgelegd. Gevraagd is om de drie belangrijkste doelstellingen aan te wijzen en toe te lichten.
- Drie wensen/doelen worden daarbij het meest genoemd:
  - Gezamenlijk commitment voor bestuurlijke opgaven
  - Bestuurscultuur verbeteren en daarmee de kwaliteit van bestuur
  - Samenleving betrekken bij bestuurlijke afspraken na de verkiezingen en in de rest van de bestuursperiode
- De partijen hebben ten aanzien van deze drie doelen verschillende beelden en ideeën gedeeld. Soms in reflectie op de voorgaande bestuursperiode en soms met goede en concrete ideeën voor de komende bestuursperiode.
- Hoewel de partijen verschillende verklaringen hebben aangereikt voor de huidige bestuurscultuur, was iedereen het er over eens dat hier verandering in moet komen en dat alle partijen hier een bijdrage aan zullen moeten leveren. Het 'frisse elan' dat de groep nieuwe raadsleden meebrengt, wordt hierin als een kans gezien.

3.3. Samenstelling

- In de eerste ronde hielden alle partijen een zeer open vizier en zijn er veel verschillende combinatiemogelijkheden genoemd.
- De verkiezingsuitslag is een complicerende factor. De partij die het grootst blijft, heeft evengoed ook het meest verloren. Aan de andere kant ligt samenwerking met de grootste winnaar van de verkiezingen niet voor iedere partij voor de hand.
- In de tweede ronde is er meer getrechterd en werden de voorkeuren duidelijk.
- Alle partijen zijn bereid om deel te nemen aan het college en hebben een wethouderskandidaat. Voor de informateur was op één partij na duidelijk wie deze kandidaat was.

- Ten aanzien van het aantal wethouders is er gesproken over een *range* van 3-5. Waarbij drie als wellicht te weinig werd ervaren, gezien de opgaven die er liggen en vijf wellicht wat veel voor de omvang van de gemeente. Voor vier wethouders is breed draagvlak: qua omvang voldoende bestuurskracht om zowel de lokale opgaven het hoofd te bieden, als om voldoende aandacht voor de regionale agenda te hebben.
- Men hecht er belang aan dat er voldoende bestuurskracht wordt geleverd in het college. Dat kan met ervaren wethouders, maar zit ook in de persoonlijke competenties die de kandidaten meebrengen en een evenwichtige verdeling van de portefeuilles die aansluit op de ervaring en competenties van de wethouders.
- Er zijn vele combinaties genoemd, die hieronder zijn opgesomd, steeds beginnend met de grootste partij en eindigend met de kleinste:
  - PAB / VVD / CDA / CU / SGP
  - PAB / CDA / CU / SGP / PvdA / GroenLinks
  - PAB / CDA / CU of SGP / D66 / PvdA / GroenLinks
  - PAB / VVD / CDA / CU of SGP / D66 / PvdA
  - PAB / VVD / CDA / CU / SGP / GroenLinks
  - PAB / VVD / CDA / D66 / PvdA
  - OP / VVD / CDA / D66 / PvdA
  - OP / CDA / D66 / CU / SGP / PvdA
- Ook is de partijen gevraagd met welke partijen ze het liefst samenwerken, uitgaande van de kernpunten die onder 3.1 zijn benoemd. Daaruit ontstaat het volgende beeld:
  - Het CDA wordt door 8 partijen op 1 van de drie hoogste plekken voor samenwerking gezet.
  - De CU wordt door 6 partijen op 1 van de drie hoogste plekken voor samenwerking gezet (door twee partijen op plek 4)
  - De SGP wordt door 6 partijen op 1 van de drie hoogste plekken voor samenwerking gezet (door twee partijen op plek 4).
  - De VVD wordt door 4 partijen op 1 van de drie hoogste plekken voor samenwerking gezet (door 1 partij op plek 4 en door twee partijen op plek 5)
  - Het PAB wordt door 3 partijen op 1 van de drie hoogste plekken voor samenwerking gezet (door 2 partijen op plek 4 en door 1 partij op plek 5).
  - De PvdA wordt door 2 partijen op 1 van de drie hoogste plekken voor samenwerking gezet (door 2 partijen op plek 4 en door 1 partij op plek 5).
  - D66 wordt door 2 partijen op 1 van de drie hoogste plekken voor samenwerking gezet (door 1 partij op plek 4 en door 1 partij op plek 5).
  - Er is een sterke voorkeur voor de huidige coalitie + 1 partij als het gaat om voorkeur voor samenwerking.

4. Aanbevelingen

4.1. Samenstelling

Op basis van de bevindingen kom ik tot een aantal overwegingen en een advies, waarbij ik twee mogelijke coalitiesamenstellingen presenteer en beargumenteer.

- OP heeft deze verkiezingen gewonnen, maar een coalitie waarin OP zitting heeft, komt niet tot een meerderheid.
- Ondanks het verkiezingsverlies is PAB de grootste partij gebleven en wordt door de meeste partijen genoemd als logische coalitiepartner (gebaseerd op zetelaantal, programmatische verbinding en/of bestuurlijke ervaring). Opgeteld met het feit dat de partij vijf zetels heeft, vormt PAB in dit advies de basis voor een verder te vormen coalitie.
- Ook de VVD is een winnaar in de verkiezingen geweest en wordt ook door veel andere partijen genoemd als logische coalitiepartner. Daarvoor worden verschillende redenen aangedragen: programmatische verbindingen, belangrijke winnaar van de verkiezingen, verbindende kwaliteiten. Daarmee kom ik tot het advies om de VVD - in de vorige periode in de oppositie - tot de coalitie te laten toetreden.
- De christelijke partijen - CDA, CU en SGP - worden door een groot aantal partijen veelal in één adem genoemd als partijen waarmee niet per se op alle vlakken programmatische verbinding ligt, maar waar over de linie goed mee wordt samengewerkt en die stabiliteit brengen. Uitgaande van een coalitie waarin PAB en VVD zitting hebben, is het mogelijk, maar niet noodzakelijk dat alle drie de christelijke partijen in de coalitie komen.
- Door een aantal partijen is de wens uitgesproken om binnen de coalitie de flanken (links, rechts, progressief, conservatief) te verbinden. Dit heeft tot het benoemen van een aantal voorkeurscombinaties geleid. De genoemde voorkeurscombinaties worden echter onvoldoende gedragen of komen niet tot een meerderheid.
- Er is veel gesproken over de bestuurscultuur in Papendrecht en de wens om deze te veranderen. Bestuurlijke vernieuwing is tot nu toe onvoldoende van de grond gekomen en de verhoudingen tussen oppositie en coalitie zijn volgens sommige partijen verhard en komen de effectiviteit van de raad niet altijd ten goede. Iedereen is het er over eens dat de omgangsvormen binnen de raad anders moeten. De vraag is of de gewenste verandering besloten ligt in de coalitiesamenstelling. Mijn antwoord zou zijn van niet, maar ik zie tegelijkertijd ook een aantal kansen en risico's voor verandering, die gepaard kunnen gaan met de mogelijke coalitiesamenstellingen.
- Alles overwegende kom ik tot de conclusie dat de combinatie die het meest aansluit bij de uitgangspunten geformuleerd in en tijdens mijn opdracht een coalitie van PAB, CDA, VVD, CU en SGP is. Tussen deze partijen is onderling vertrouwen en programmatische verbinding. Het is een coalitie waarin de grootste partij is vertegenwoordigd, evenals twee winnaars van de verkiezingen; de VVD en de SGP. Binnen deze coalitie is het mogelijk om voldoende ervaring in het college te brengen om de opgaven waar Papendrecht voor staat, het hoofd te bieden. Tot slot is er binnen deze coalitie de bereidheid om te verkennen op welke manier er ook raadsbreed kan worden samengewerkt en om de bestaande bestuurscultuur te veranderen

samen met alle andere partijen. Deze coalitie heeft een ruime meerderheid in de raad. Uitgaande van vier wethoudersposten, levert één coalitiepartij geen wethouder.

- Een tweede variant hierop zou PAB, CDA, VVD, CU of SGP kunnen zijn. Binnen deze coalitie is er een krappe meerderheid in de raad van 13 zetels. Een argument hiervoor zou kunnen zijn dat er meer balans tussen coalitie en oppositie is, wat een bijdrage kan leveren aan het doorbreken van door de partijen genoemde negatieve patronen. Uitgaande van vier wethoudersposten, leveren alle coalitiepartijen een wethouder.

4.2. Proces van samenstelling

Ten aanzien van het formatieproces adviseer ik het volgende:

- Beslis hoe het formatieproces wordt ingericht en wie de onderhandelingsgroep zullen vormen, zodat er snel een start met het formatieproces kan worden gemaakt.
- Een externe formateur kan zorgdragen voor het voorzitten van de onderhandelingsgesprekken en het afgesproken proces bewaken, zodat de onderhandelende partijen vrij zijn om hun aandacht op de inhoud van de onderhandelingen te richten.
- Er kan worden gewerkt aan een coalitieakkoord op hoofdlijnen, waarbij kan worden overwogen een aantal thema's buiten het akkoord te houden en raadsbreed op te pakken.
- Het advies is om met vier wethouders door te gaan. Afhankelijk van de coalitie betekent dit dat er een keuze moet worden gemaakt welke partijen een wethouder leveren. Hierna kunnen de portefeuilles worden verdeeld. Deze volgorde draagt bij aan een evenwichtige verdeling van de portefeuilles die aansluit op de ervaring en competenties van de wethouders.

4.3. Raadsbrede samenwerking

- Ik constateer dat de tijd voor een raadsakkoord in Papendrecht nog niet rijp is. Niet enkel omdat het opperen van een dergelijke vorm in een (te) late fase is gebeurd, maar ook omdat er nog onvoldoende vertrouwen tussen de partijen is om op basis van een raadsakkoord te werken.
- Belangrijker nog, constateer ik dat er wel een gedeelde wens is tot verandering in de manier waarop er wordt samengewerkt en waarop men met elkaar om gaat.
- Mijn advies is dan ook om na te denken over hoe de drie doelen ¹een plek krijgen in de komende bestuursperiode.
- Enkele suggesties:
  - het coalitieakkoord op hoofdlijnen in concept laten meelezen door de oppositiepartijen met het verzoek hun input te leveren. Daarna in een openbare setting ook de samenleving vragen dat te doen. Dat kan tezamen op een aantal thema's tot een soort raadsbrede agenda leiden, naast het coalitieakkoord.
  - Na het sluiten van een coalitieakkoord werken aan het opstellen van een raadsbrede agenda (dus zonder input op coalitieakkoord) op thema's waar veel programmatische verbinding is. Het vullen en uitvoeren van de agenda in de raad beleggen en een

---

¹ Gezamenlijk commitment voor bestuurlijke opgaven, bestuurscultuur verbeteren en daarmee de kwaliteit van bestuur en de samenleving betrekken bij bestuurlijke afspraken na de verkiezingen en in de rest van de bestuursperiode.

werkwijze optuigen waarbij de raad veel de samenleving in trekt om input voor beleid en uitvoering te vragen.

- Raadsbrede commissie oprichten om met de drie doelstellingen aan de slag te gaan: op een aantal inhoudelijke thema's coalitie en oppositie gezamenlijk optreden, aan de slag met omgangsvormen en bestuurlijke vernieuwing en aan de slag met participatiebeleid en raadscommunicatie.
- De bestaande plannen voor bestuurlijke vernieuwing opnieuw tegen het licht houden van de drie doelen genoemd onder 3.2.

5. Tenslotte

In het duidingsdebat van 18 april jl. en ook gedurende de gesprekken met de partijen, heb ik gemerkt dat er een gedeelde wens is om in de komende bestuursperiode op een andere manier in de raad samen te werken en met elkaar om te gaan. Ook werd de wens om meer op de samenleving gericht te zijn en om de samenleving te betrekken vaak geuit. Dat is een mooie basis voor de partijen - in de coalitie en oppositie - om samen in de komende periode handen en voeten aan te geven.

Ik wil de partijen bedanken voor de open, constructieve en fijne gesprekken die ik met hen heb kunnen voeren. Ook bedank ik Marcel Smit en Marianne Muijzer - van der Meijden voor de fijne samenwerking en hun professionele ondersteuning tijdens de informatiefase.

Tot slot wens ik de partijen veel succes toe in de volgende fase.

Lauryan Bakker

15 april 2022

**Necker
van Naem**

Bijlage 1. Gespreksverslagen

Gespreksverslag PAB

Informatiefase gemeente Papendrecht

21 maart 2022, 16.00-17.00 uur

Informateur: mevrouw Lauryan Bakker

Ondersteuning: de heer Marcel Smit

De heren Arno Janssen en Martin Verweij

Introductie en nadere duiding verkiezingsuitslag (a)

- Het PAB vindt het logisch om in deze verkennende fase eerst te kijken naar de inhoudelijke overeenkomsten en verschillen in de verkiezingsprogramma's. Vervolgens kan worden bekeken welke partijen logisch bij elkaar passen. Na deze stap moet het gaan over de in te zetten personen.
- De wijze waarop partijen politiek hebben bedreven - zoals met betrekking tot het integer omgaan met collega-raadsleden, maar ook met collegeleden en griffie - is belangrijk en moet een rol spelen bij de vorming van een college of coalitie. De wijze waarop een partij of persoon zich heeft opgesteld heeft namelijk ontegenzeggelijk invloed op de samenwerking later. Sommige partijen staan daarmee voor het PAB duidelijk wat verder af van een te vormen coalitie.
- Het PAB heeft er ook bewust voor gekozen om tijdens de verkiezingscampagne (betrokken personen van) andere partijen niet in een kwaad daglicht te zetten. Dit is ook ingegeven door het gegeven dat inwoners en ondernemers de gemeente als één geheel zien en negatieve framing of het verspreiden van onjuiste informatie dus goedbeschouwd schieten in de eigen voet van het algemeen of dagelijks bestuur van de gemeente is. Met ook een negatieve uitstraling op inzet van de ambtelijk medewerkers.
- Het voorstel van het PAB is om met (betrokken personen van) andere partijen af te spreken meer te reageren op onbetamelijk gedrag, negatieve frames en onjuiste informatie. Wij opteren voor een raad die zaken wil aanpakken en aan wil kaarten. Een raad waarin ook het debat publiekelijk en op inhoud wordt gevoerd en niet achteraf per e-mail of app.
- De afgelopen periode is heel veel ruimte gegeven aan de oppositie. Als er al sprake is van polarisatie zit dit eerder in de wijze van bejegening (ook achter de schermen). Dit is één van de grootste uitdagingen die we als raad zullen moeten oppakken.

**Necker
van Naem**

- Een eventuele keuze voor een raadsprogramma heeft wat het PAB betreft niets te maken met de cultuur die we proberen te veranderen.
- Een inhoudelijke duiding is gemakkelijk. Zeven partijen willen in hoofdlijnen hetzelfde, al zit er in details of in de wijze van uitwerking mogelijk meer verschil. Een akkoord is dus op inhoud wat gemakkelijker te sluiten met die 7 partijen. De vraag daarbij is wel wat het geluid van sommige partijen - ook getalsmatig - toevoegt.

Kernpunten bestuursakkoord (b)

De tien kern- of speerpunten van het PAB:

1. Voor en door Papendrechtters
2. Betaalbare woningen voor starters en ouderen
3. Beschikbaar budget (jeugd)zorg slimmer besteden
4. Aantrekkelijke wijken met een gezonde mix van jong en ouder
5. Een schone en groene leefomgeving voor iedereen
6. Bescherming van Papendrechts historisch erfgoed
7. Zuinig met gemeenschapsgeld
8. Behoud van ons theater, ook als dorpshuis
9. Meer groen in tuinen én op daken
10. Toegankelijke én begrijpelijke informatie

Vervolgens wordt aan de speerpunten invulling gegeven.

Het gaat om bouwen voor alle doelgroepen. Het beter informeren en betrekken van inwoners en bedrijven en instellingen. Een beter debat in de raad en bijvoorbeeld een tweewekelijkse column van het college kunnen daarbij helpen. Meer budget voor onderhoud en beheer Groen is essentieel. Het gaat om groen om je heen. Maar we moeten veel meer situationeel kijken naar investeringen (wat kan er wel en wat dus ook niet?). De OZB-verhoging was nodig om de voorzieningen en de lasten in evenwicht te krijgen. Als er in de toekomst mogelijkheden zijn gaat wat het PAB betreft de positie op de ranglijst van lokale lasten weer naar net onder het gemiddelde.

Deze tijden vragen om scherpere keuzes van de raad. Wat doe je wel en wat doe je niet? Bijvoorbeeld ook de kosten voor jeugdzorg afbakenen. En meer terugduwen richting het Rijk bij grote opgaven die financieel of uitvoeringstechnisch niet door de gemeente kunnen worden opgepakt.

**Necker
van Naem**

Het historische Dijklint moet behouden blijven en zo mogelijk worden versterkt. Ook in relatie tot de dijkversterking gaat dit rond 2025 spelen. Maar er zijn meer uitdagingen om ons cultureel erfgoed te bewaken.

Wenselijke combinaties (c)

- De voorkeur van het PAB is voortzetting van de huidige coalitie, aangevuld met de VVD.
- In de coalitie moet het ook onderling werkbaar zijn. D66 en OP liggen minder voor de hand. Deze twee partijen hebben in het duidingsdebat immers zelf heel duidelijk gemaakt dat zij het PAB niet rekenen tot het liberale vooruitstrevende kamp, maar vooral zien als conservatief. Wij zijn het met deze frame niet eens, maar dat laat onverlet dat het dus wel minder voor de hand ligt met deze twee partijen in een coalitie te gaan plaatsnemen.
- Een raadsakkoord lijkt door de huidige oppositionele partijen gezien te worden als een oplossing voor door hen gesignaleerde problemen, onder andere rond polarisatie en betrokkenheid van inwoners en ondernemers (ook: lage opkomst). Het PAB ziet daarvoor geen goede onderbouwing. Je zou zelfs het tegenovergestelde kunnen beweren.

Deelname aan en vormgeving van het college (d + e)

Het PAB is in de basis voor 3 wethouders. Het PAB heeft een kandidaat-wethouder beschikbaar. We vinden wel dat Papendrecht een grotere bestuurlijke rol in de regio moet spelen. Daarnaast is op voorhand duidelijk dat het nieuwe college vooral uit minder ervaren mensen zal bestaan. Dit maakt dat we er niet aan kunnen ontkomen om met 4 wethouders aan de slag te gaan.

Mogelijke breekpunten (f)

Eventuele breekpunten zitten niet op inhoudelijk niveau, maar terugkijkend op de vorige raads- en verkiezingsperiode mogelijk wel op persoonlijk niveau.

Visie met betrekking tot een raadsakkoord (g)

Drie belangrijkste doelstellingen raadsakkoord

De fractie geeft aan de volgende doelstellingen het meest van belang te vinden voor een raadsakkoord:

Bestuurscultuur verbeteren en daarmee de kwaliteit van bestuur

3. Dit is bijna een randvoorwaardelijk punt voor 2.

**Necker
van Naem**

Samenleving betrekken bij bestuurlijke afspraken na de verkiezingen en in de rest van de bestuursperiode	2. Er worden al heel veel pogingen gedaan.
Gezamenlijk commitment voor bestuurlijke opgaven	
Tegengaan van versplintering	
Meer legitimiteit van onze besluiten en werken aan democratische kwaliteitsverbetering	
Versterken van de positie van de volksvertegenwoordiging ten opzichte van het college (dualisme versterken)	
Besluitvorming en de mogelijke gevolgen hiervan duidelijk maken naar inwoners: hoe, welke wijze en volgorde en tijdsbestek	1
Anders, namelijk..	

Naar aanleiding van het eventuele raadsakkoord:

Een raadsbreed akkoord is niet de remedie om vertrouwen terug te winnen. Een raadsakkoord kan ook een handvat zijn om vier jaar campagne te voeren. Dat willen we niet. Men noemt het voorbeeld van Zwijndrecht waarin zaken rondom een raadsakkoord niet goed zijn gelopen. Het leidt ook niet tot een hogere opkomst. Het PAB ziet op voorhand dat er (te)veel tijd en energie gaat zitten in het experimenteren met en implementeren van de (werkwijze rond een) raadsakkoord; dit gaat ten koste van de tijd en energie die kan en moet worden gestoken in de voorliggende grote problemen en opgaven.

**Necker
van Naem**

Overige informatie en aandachtspunten voor de tweede ronde gesprekken (h)

Het PAB zit duidelijk op de lijn van een coalitieakkoord. Daar moet naar gestreefd worden. Dat neemt niet weg dat je raadsbreed afspraken kunt maken.

Het PAB hecht grote waarde aan de bestuurskracht binnen een nieuw college. Zware dossiers moet je vanuit alle betrokkenen tot een goed einde weten te brengen.

Bij de collegevorming zou je de zware portefeuilles ook toe kunnen delen aan de sterkere wethouders.

Het proces mag snel gaan, maar als er meer tijd nodig is, is dat ook goed.

Gespreksverslag OP

Informatiefase gemeente Papendrecht

21 maart 2022, 17.15-18.15 uur

Informateur: mevrouw Lauryan Bakker

Ondersteuning: de heer Marcel Smit

De heren Ruud Lammers en Karel Spitsbaard

Introductie en nadere duiding verkiezingsuitslag (a)

- OP spreekt als verwonderpunt uit dat alle partijen spraken alsof ze gewonnen hadden. In wezen heeft iedereen verloren door de geringe opkomst van 47%. Dit komt door de wijze van omgaan met elkaar. Denken in tegenstellingen in plaats van over wat elkaar verbindt. Daarnaast zijn er integriteitsproblemen geweest.
- Alle partijen moeten laten zien dat samengewerkt kan worden. Daarbij gaat het vooral over kijken wat ons verbindt, en niet de tegenstellingen benadrukken. We moeten allemaal over onze schaduw heenstappen.
- In alle programma's zitten voldoende aanknopingspunten. Het liefst in een raadsakkoord en anders in een coalitie met een coalitieakkoord.
- Veel partijen koesteren min of meer dezelfde standpunten. Het idee van een raadsakkoord ontstond daaruit. De partijen staan dan met de neuzen dezelfde kant op.
- Vroege consultatie van inwoners is voor OP essentieel.
- Het PAB heeft zetels verloren.

**Necker
van Naem**

- De vraag is aan de orde wat we in Papendrecht moeten doen om mee te gaan met de tijd. De inhoud moet altijd voorop staan. Het raadsakkoord zou daar mogelijk een oplossing voor zijn.

Kernpunten bestuursakkoord (b)

De tien kern- of speerpunten van OP (in willekeurige volgorde):

1. De medebewindstaken
2. Nieuwe scholen voor het VO
3. Jongerenbeleid met instellen van een jongerenraad
4. Verbeteren groenbeleid
5. Vertrouwen herstellen in de politiek
6. Woningbouw
7. Mobiliteit en verkeersveiligheid
8. Afvalbeleid met omgekeerd inzamelen
9. Informatievoorzieningen naar inwoners verbeteren
10. A la carte: speerpunten OP naar de leukste gemeente van Nederland

Ook de lightrail m.b.t. ontsluiting van Papendrecht vindt het OP belangrijk.

Het OP is van mening dat op de kernpunten een akkoord gemaakt kan worden en dat daarbij wethouders aangesteld kunnen worden. Over de rest van de punten, die vrij worden gelaten, is het debat in de raad nodig.

Wenselijke combinaties (c)

- Op wil met iedereen samenwerken. In alle partijen zitten goede ideeën. Ze willen wel progressiviteit, dus vooruitgang. Ze willen een nieuwe wind laten waaien. Daarvoor is een meer actieve modus nodig.
- De voorkeur heeft het OP voor het vormen van een coalitie met PAB, CU, SGP en CDA. Samenwerking met de VVD is complexer, maar is niet onmogelijk. Dat geldt ook voor PvdA en GL. D66 wordt als logische partner genoemd.
- Het gaat om de beweging op gang brengen. Er moet energie worden gemobiliseerd om de beweging op gang te brengen. Dat kan via een coalitie die dynamischer en progressiever is. Om als geheel vooruit te gaan, moet je de eigen meningen een beetje opzij zetten.
- OP is inspirator, aanjager, dynamische motor, ideeën machine. OP heeft drive. Het verhaal van OP moet in de politiek worden gebracht. OP gunt anderen ook wat. Papendrecht kan een hele leuke gemeente zijn voor iedereen.

OP kan voor iedereen een goede partner zijn. De verkiezingsuitslag geeft wel een boost. De lijst van OP is heel sterk. Zij hebben een diverse lijst met een afspiegeling van de samenleving, waarbij echt jonge mensen op de lijst staan.

**Necker
van Naem**

Deelname aan en vormgeving van het college (d + e)

OP wil graag verantwoordelijkheid nemen en meedoen aan het college. Over de combinaties is al eerder gesproken.

Mogelijke breekpunten (f)

- Er zijn voor OP geen echte breekpunten.
- OP vindt wel dat de participatie bij de woontoren niet goed is gegaan. Als partij pleit men niet voor een woontoren op die locatie (op het plein hoort een publieke voorziening). In die situatie moeten we de woontoren niet in het centrale akkoord opnemen.

Visie met betrekking tot een raadsakkoord (g)

Drie belangrijkste doelstellingen raadsakkoord

De fractie geeft aan de volgende doelstellingen het meest van belang te vinden voor een raadsakkoord:

Bestuurscultuur verbeteren en daarmee de kwaliteit van bestuur	2
Samenleving betrekken bij bestuurlijke afspraken na de verkiezingen en in de rest van de bestuursperiode	1
Gezamenlijk commitment voor bestuurlijke opgaven	
Tegengaan van versplintering	
Meer legitimiteit van onze besluiten en werken aan democratische kwaliteitsverbetering	
Versterken van de positie van de volksvertegenwoordiging ten opzichte van het college (dualisme versterken)	

**Necker
van Naem**

Besluitvorming duidelijk maken naar inwoners: hoe, welke wijze en volgorde en tijdsbestek	
Anders, namelijk..	

Overige informatie en aandachtspunten voor de tweede ronde gesprekken (h)

- Toewerken naar een coalitie, die een goede vertaling is van de verkiezingsuitslag.
- Maar wel richten op het daadwerkelijk zetten van stappen. Uiteraard heeft de corona periode een effect gehad op de daadkracht. Maar we moeten nu stappen zetten.
- B.v. door de formuleringen in een akkoord als: "in deze periode gaat de eerste paal voor de scholen de grond in."
- OP is blij met de aanpak via een onafhankelijke informateur.
- Het gaat uiteindelijk om de inwoners van Papendrecht

**Necker
van Naem**

Gespreksverslag CDA

Informatiefase gemeente Papendrecht

23 maart 2022, 19.30 - 20.30 uur

Informateur: mevrouw Lauryan Bakker

Ondersteuning: de heer Marcel Smit

Mevrouw Corrie Middelkoop en de heer Leon van den Dool

Introductie en nadere duiding verkiezingsuitslag (a)

- Het CDA heeft het gevoel tijdens het duidingsdebat alles gezegd te hebben. Je kijkt daarbij ook terug naar de afgelopen vier jaar, naar toon, sfeer, luisterende houding.
- Het CDA heeft behoefte aan openheid wanneer onderwerpen op tafel liggen om te bespreken, er hoeft niet gelijk een standpunt ingenomen te worden. Zo kun je met elkaar zoeken naar een oplossing / consensus.
- Het gaat om verbindend besturen.

Kernpunten bestuursakkoord (b)

De kernpunten van het CDA zijn de punten uit de flyer. In willekeurige volgorde:

1. Meer betaalbare woningen (voor alle doelgroepen, maar zeker ook voor mensen die minder te betalen hebben)
2. Papendrecht groener maken (niet bouwen in groen, daar moeten we zuinig op zijn) niet bouwen boven de A15, maar wel de recreatiekant invullen
3. Investeren in sport (kunstgrasvelden)
4. Nieuwe banen voor jongeren
5. Bibliotheek
6. Huisvesting VO scholen (kan schuren). Niet opnieuw over locatiekeuze beginnen. Men is voor nieuwbouw, maar dan wel flink gefaseerd uitvoeren.
7. Omkijken naar elkaar, ook jeugdzorg. Dit is absoluut een consensus punt.
8. Duurzaamheid

**Necker
van Naem**

9. Centrum festivals, exposities e.d. Gaat ook om saamhorigheid. Als je cultuur meer met de samenleving verbindt gaat het ook meer voor de jongeren leven (overdag een programma bij het theater).

10. Bestuurlijke vernieuwing. Ingezette koers nu - na de coronaperiode - opnieuw opstarten.

11. Het huishoudboekje moet op orde blijven.

Wenselijke combinaties (c)

- Kies een coalitie die zorgt voor continuïteit en stabiliteit. De huidige coalitie + 1 is goed, VVD is dan een logische partner.
- Er worden geen andere partijen uitgesloten op voorhand. Men zit daar open in. Qua aantal zetels wordt het dan wel lastiger.
- Het belang is een brede coalitie te vormen met een duidelijke hoeveelheid zetels boven de minimale meerderheid.

Deelname aan en vormgeving van het college (d + e)

- Het CDA wil deelnemen aan het college. Er is een wethouderskandidaat.
- Er moet in het college een balans zijn van ervaren en onervaren collegeleden.

Mogelijke breekpunten (f)

Geen specifieke breekpunten.

Visie met betrekking tot een raadsakkoord (g)

Drie belangrijkste doelstellingen raadsakkoord

De fractie geeft aan de volgende doelstellingen het meest van belang te vinden voor een raadsakkoord:

Bestuurscultuur verbeteren en daarmee de kwaliteit van bestuur	1,5
Samenleving betrekken bij bestuurlijke afspraken na de verkiezingen en in de rest van de bestuursperiode	1,5

**Necker
van Naem**

Gezamenlijk commitment voor bestuurlijke opgaven	3 (alleen bij belangrijke dingen)
Tegengaan van versplintering	
Meer legitimiteit van onze besluiten en werken aan democratische kwaliteitsverbetering	
Versterken van de positie van de volksvertegenwoordiging ten opzichte van het college (dualisme versterken)	
Besluitvorming duidelijk maken naar inwoners: hoe, welke wijze en volgorde en tijdsbestek	
Anders, namelijk..	

Door het eventueel gebruiken van een raadsakkoord wordt de verhouding tussen college en raad heel anders.

Overige informatie en aandachtspunten voor de tweede ronde gesprekken (h)

- Het CDA vindt het prima om na een week verder te gaan met de besprekingen.

**Necker
van Naem**

Gespreksverslag VVD

Informatiefase gemeente Papendrecht

21 maart 2022, 19.00-20.00 uur

Informateur: mevrouw Lauryan Bakker

Ondersteuning: de heer Marcel Smit

Mevrouw Sophia de Keizer en de heer Dirk Stouthart

Introductie en nadere duiding verkiezingsuitslag (a)

- Het digitaal vergaderen in de afgelopen termijn heeft geen goed gedaan en maakt het vergaderen lastig.
- De VVD is positief het duidingsdebat ingegaan en staat overal voor open, alle denkbare mogelijkheden.
- De uitzondering is OP. VVD vindt het belangrijk dat er oog is voor de inwoners die op deze partij hebben gestemd. Samenwerking lijkt niet mogelijk door houding en stabiliteit.
- De pers heeft een grote rol in de verkiezingen gespeeld.
- Communicatie is heel erg belangrijk. We moeten onze besluiten als gemeente heel erg goed uitleggen. Participatie is ook heel erg belangrijk. Je moet het eerlijke verhaal vertellen. Het sausje van communicatie en participatie moet over alle portefeuilles heen aandacht krijgen.

Kernpunten bestuursakkoord (b)

De tien kern- of speerpunten (voor de VVD zijn alle speerpunten onlosmakelijk aan elkaar verbonden):

1. Financiën op orde. Iedere portefeuille onder de loep leggen. Wethouder Financiën moet dus zwaargewicht zijn.
2. Kiezen voor lange termijn politiek. De ombuigingen zijn niet goed geweest vindt de VVD.
3. Het bouwen van huizen is essentieel. Er is heel erg weinig beschikbare ruimte. De ruimte die er is moet je slim indelen. Dus ook dingen verplaatsen. B.v. in de Vriesenpolder sport en recreatie creëren.
4. Verenigingen die uit willen breiden of last hebben van parkeerproblematiek herinrichten en verplaatsen. Je moet dus ruimte vrijmaken.

**Necker
van Naem**

5. Veiligheid (verkeersveiligheid, de dijken, schone lucht en water, achter de voordeur).

Bij alles moet veiligheid hoog in het vaandel staan.

6. Het groen is heel erg belangrijk. Je kunt als burger ook zelf zaken oppakken. De verdeling van het groengeld is niet eerlijk. De ene wijk heeft een andere status dan de andere. Per wijk moeten we een team samenstellen met een professional. Je moet ook de wijk mensvriendelijk maken. Door maabeleid zijn ook onveilige situaties ontstaan. Dat gaat te ver.

7. De VO scholen. Jeugd is de toekomst. Bij jongerendebat ook jongeren gehoord over de slechte staat van de schoolgebouwen.

8. Sociaal domein en sociale voorzieningen. Er worden vaak wensbegrotingen gemaakt. We hebben iemand nodig in de regio die ons goed vertegenwoordigt. Kijken naar de dingen die we moeten doen en toch geld overhouden.

9. Samenwerking met de regio.

10. Zondagsopening. Daar moet iedereen voor zichzelf over kunnen beslissen. Maar voor Papendrecht zelf wil de VVD daar geen halszaak van maken. Belangrijk is recht te doen aan wat inwoners willen. Het is daarmee geen breekpunt.

Wenselijke combinaties (c)

- De wenselijke variant is de VVD en de huidige coalitie, of een deel daarvan.
- Een andere variant is PAB, D66, CDA en VVD, eventueel aangevuld.
- Of de lokale partijen samen en de landelijke partijen samen. Dit is een mogelijkheid, maar niet direct wenselijk.

Deelname aan en vormgeving van het college (d + e)

- Belangrijk is met welke wethouders men komt. Er moet echt gas gegeven worden. VVD heeft een wethouderskandidaat.
- Ze zoekt vooral een portefeuillerol in verbinding, goede sfeer, omgaan met raadsleden, etc. Daar is een hoop winst te behalen.
- De VVD vindt dat 4 wethouders nodig zijn voor Papendrecht.

Mogelijke breekpunten (f)

Er wordt een aantal breekpunten benoemd die samenhangen met een partij/persoon.

Visie met betrekking tot een raadsakkoord (g)

**Necker
van Naem**

Drie belangrijkste doelstellingen raadsakkoord

De fractie geeft aan de volgende doelstellingen het meest van belang te vinden voor een raadsakkoord:

Bestuurscultuur verbeteren en daarmee de kwaliteit van bestuur	
Samenleving betrekken bij bestuurlijke afspraken na de verkiezingen en in de rest van de bestuursperiode	
Gezamenlijk commitment voor bestuurlijke opgaven	1 Twijfels of dit lukt
Tegengaan van versplintering	
Meer legitimiteit van onze besluiten en werken aan democratische kwaliteitsverbetering	
Versterken van de positie van de volksvertegenwoordiging ten opzichte van het college (dualisme versterken)	2
Besluitvorming duidelijk maken naar inwoners: hoe, welke wijze en volgorde en tijdsbestek	3
Anders, namelijk..	

- De voorkeur gaat heel sterk uit naar een coalitie met een coalitieakkoord, maar wellicht op andere onderdelen wel werken met een raadsakkoord.
- Je kunt wel een experimenteerfase ingaan.
- Vooral ook de langere termijn in de gaten houden.

**Necker
van Naem**

Overige informatie en aandachtspunten voor de tweede ronde gesprekken (h)

- Het informatieproces kan door.
- Dat mag zowel zo snel mogelijk als ook met een korte rustperiode daartussen. De kwaliteit van het proces staat voorop.

Mocht het wenselijk zijn dat punten meer uitleg nodig hebben, dan behoudt de VVD graag dat recht om eventueel toe te voegen op een later tijdstip.

Gespreksverslag D66

Informatiefase gemeente Papendrecht

22 maart 2022, 21.15 - 22.15 uur

Informateur: mevrouw Lauryan Bakker

Ondersteuning: de heer Marcel Smit

Mevrouw Trijntje van Es en de heer Niels van Heteren

Introductie en nadere duiding verkiezingsuitslag (a)

- Partijen hebben de avond van het duidingsdebat weinig gezegd. Het geeft de voorzichtigheid van veel partijen aan. D66 heeft nog relatief veel gezegd over het type college dat nodig is.
- Liberaal en progressief hebben gewonnen. De VVD als liberale partij, OP ziet zichzelf als progressieve partij. De SGP heeft ook een zetel gewonnen, maar in stemmen is dit zeer beperkt.
- De verkiezingsuitslag rechtvaardigt naar de mening van D66 daarom niet een keuze voor de huidige coalitie plus één partij.
- Het lastigste punt is een stabiel en herkenbaar college. Vooral de stabiliteit is een aandachtspunt.

Kernpunten bestuursakkoord (b)

- D66 is niet een groot voorstander van een raadsakkoord.
- D66 heeft een stuk ingebracht 'Inbreng en aandachtspunten D66 Papendrecht' dat als bijlage wordt toegevoegd. Daarin is ook een opsomming van 10 belangrijke

**Necker
van Naem**

inhoudelijke punten opgenomen. Hieronder volgen alleen de hoofdpunten en eventueel aanvullende zaken t.a.v. de bijlage:

1. Onderwijs

VO-scholen zijn belangrijk. Dat geldt ook voor de huisvesting. Er moet een goede risicoanalyse komen (dit is het grootste dossier voor de gemeente ooit). In het coalitieakkoord kan dus niet een zin komen te staan als: "we bouwen nieuwe scholen".

2. Culturele voorzieningen

Hier dreigt extreem op bezuinigd te worden. Van belang is de Businesscase cultuurplatform in combinatie met het vitaliteitsakkoord (onder punt 8). Hierin moeten veel zaken m.b.t. cultuur samenkomen.

3. Woningbouw

4. Actieplan groene gemeente

5. Energietransitie

De gemeente moet nadenken over faciliteren via leningen constructies.

6. Solide financieel langetermijnbeleid. Grip op financiën. Niet penny wise/pound foolish

7. Inclusie, participatie en ruimte om vrij, jezelf te zijn, nieuwe bestuurscultuur, jongerenbeleid vernieuwend vormgeven

8. Voorkomen van eenzaamheid en onnodige zorg

9. Winkelopening zondag een vrije keuze maken

10. Veiligheid

Deelname aan en vormgeving van het college (d + e)

- Een combinatie vanuit de flanken heeft de voorkeur. Dat zal ook een positieve uitwerking hebben op de samenwerking in de raad (breed).
- D66 is voor een combinatie waar niet het christelijke blok een blok is (dus niet de drie christelijke partijen samen).
- D66 wil collegeverantwoordelijkheid nemen. In dat geval gaat onze voorkeur ernaar uit om samen met de PvdA een combinatie te vormen en gezamenlijk één wethouder te leveren.
- Het college heeft drie of vier wethouders nodig, waarbij vier meer voor de hand ligt.

Mogelijke breekpunten (f)

**Necker
van Naem**

- Alles is onderhandelbaar. In de uitwerking van de belangrijkste inhoudelijke punten voor D66 is voldoende nuance aanwezig. Het gaat erom of we in het geheel voldoende van ons gedachtengoed en punten terugvinden.
- De winkelsluiting is mogelijk een punt van belang. Ook het standpunt van OP m.b.t. de scholencampus boven de A15 en het niet bouwen van de woontoren op de Veerpromenade zijn voor D66 geen opties.
- Er zijn geen personen of partijen die worden uitgesloten. D66 staat open voor alle partijen.
- D66 wil graag een collegeteam.

Visie met betrekking tot een raadsakkoord (g)

Drie belangrijkste doelstellingen raadsakkoord

De fractie geeft aan de volgende doelstellingen het meest van belang te vinden voor een raadsakkoord:

Bestuurscultuur verbeteren en daarmee de kwaliteit van bestuur	regelen via coalitie
Samenleving betrekken bij bestuurlijke afspraken na de verkiezingen en in de rest van de bestuursperiode	regelen via coalitie
Gezamenlijk commitment voor bestuurlijke opgaven	1
Tegengaan van versplintering	2
Meer legitimiteit van onze besluiten en werken aan democratische kwaliteitsverbetering	
Versterken van de positie van de volksvertegenwoordiging ten opzichte van het college (dualisme versterken)	3
Besluitvorming duidelijk maken naar inwoners: hoe, welke wijze en volgorde en tijdsbestek	
Anders, namelijk..	

- De vraag bij een raadsakkoord is wel waarom mensen dan nog naar de stembus moeten gaan?
- Er moet wel een incentive zijn waarom je dit zou doen.

**Necker
van Naem**

- De huidige fractie is oplosbaar met een andere invulling van de coalitie.

Overige informatie en aandachtspunten voor de tweede ronde gesprekken (h)

- Het tempo maakt niet uit. Als anderen graag meer tijd willen, dan kan dat.
- D66 verwacht dat in de tweede ronde meer duidelijkheid komt over een eerste schifting. In deze ronde moeten vooral ook de mogelijkheden worden besproken.

Gespreksverslag CU

Informatiefase gemeente Papendrecht

22 maart 2022, 19.00 - 20.00 uur

Informateur: mevrouw Lauryan Bakker

Ondersteuning: de heer Marcel Smit

De heren Jaco van Erk en Henk Bezemer

Introductie en nadere duiding verkiezingsuitslag (a)

- Er zijn geen aanvullingen op hetgeen op die vrijdag is gezegd. De CU heeft een voorkeur voor een coalitieakkoord uitgesproken, maar is niet op voorhand tegen een raadsakkoord, de context in Papendrecht vereist wel een stabiele raad en vertrouwen in elkaar. Ook zal dit voorbereidingstijd vragen.

Kernpunten bestuursakkoord (b)

De 10 kernpunten die in een akkoord moeten komen zijn, in willekeurige volgorde (de onderwerpen 1, 2 (i.c.m. 3 en 8) en 7 (i.c.m. 10) zijn de absolute top drie):

1. **De zorgzame samenleving.** Ieder mens is waardevol. Het gaat om zaken die heel sterk het sociaal domein raken. Armoedebestrijding, schuldhulpverlening, de ouderen, de eenzamen, verwarde personen, etc. Het gaat om zorg voor kwetsbaren in de brede zin van het woord.
2. **Jeugdzorg.** De CU is gericht op het vernieuwen van de jeugdzorg: passende zorg voor iedere jeugdige. We willen wel grip krijgen op dat brede terrein, waaronder ook de financiën.
3. **Onderwijs.** Onderwijs is investeren in de toekomst. In de lijn van 0-12 of 0-16/18. Men noemt ook nadrukkelijk de VO-scholen en de huisvesting. Heel belangrijk om daar de volgende periode vol voor te gaan. Gelijke kansen zijn belangrijk, waarbij het uitmaakt waar je opgroeit. Men maakt zich sterk voor het identiteitsgebonden onderwijs, maar ook het op een goede manier openbaar onderwijs bedienen.
4. **Wonen.** Papendrecht is redelijk vol. Groepen dreigen buiten de boot te vallen. Denk aan jongeren. Sociale huisvesting moet mogelijk zijn. Dat betekent dat je wellicht iets

**Necker
van Naem**

meer de hoogte in gaat. Het aanbod moet breed zijn, zodat alle inwonersgroepen gefaciliteerd kunnen worden. We dreigen te vergrijzen, maar moeten ook aandacht voor de jongeren inbouwen.

5. **Leefbare en aantrekkelijke wijken.** Preventie, veiligheid en netheid. De gemeenschapszin faciliteren. Dit moet in een programma tot uitdrukking komen. Daarbij gaat het ook om het stimuleren van eigen verantwoordelijkheid van de inwoners. Een aantrekkelijke wijk is een gezamenlijke verantwoordelijkheid.
6. **Gezond financieel huishoudboekje.** Er zijn beperkte middelen, waarmee we verstandig moeten omgaan. Het huishoudboekje moet steeds in evenwicht zijn. Als je dingen extra gaat doen, moet je ook zorgen dat de middelen beschikbaar zijn.
7. **Duurzaamheid / energietransitie.** Dit past heel sterk bij het gedachtegoed van de CU. We moeten zuinig zijn op de aarde. Het gaat over huizen, zonnepanelen, warmtepompen en energietransitie zelf. De overheid heeft hierin een faciliterende rol. Dit moet heel prominent op de agenda komen. Dit begint met visie en urgentie.
8. **Aantrekkelijke gemeente voor jongeren / oog voor de volgende generatie.** Er is sprake van veel vergrijzing. Je moet oog hebben voor ouderen, maar ook voor de toekomstige generatie. Dit is een rode draad door de programma's heen. Huisvesting is belangrijk. Maar ook voorzieningen zijn belangrijk. Het centrum moet aantrekkelijk zijn voor jongeren. Het lijntje met werkgelegenheid en onderwijs is essentieel.
9. **Economie en werk.** We hebben een paar grote werkgevers. Die moeten we zien te behouden, maar ook het MKB moet een goed vestigingsklimaat krijgen en houden. Dit is ook van belang voor de werkgelegenheid. Daar ligt een duidelijke faciliterende rol voor de overheid. Voorbeelden zijn verminderen van regeldruk en/of niet van het kastje naar de muur sturen. Ook het winkelcentrum is essentieel. Daarbij moeten we aansluiten bij de regionale initiatieven, zoals deze ontwikkeld worden binnen Smart Delta Drechtsteden.
10. **Bereikbaarheid.** Prominent stimuleren van de fiets en de auto in mindere mate. Daarnaast ook elektrisch autorijden bevorderen. Kijk naar onze plaats binnen de regio. Waar liggen de kansen? De waterbus en OV zijn ook belangrijk.

Wenselijke combinaties (c)

- De huidige coalitie, wellicht aangevuld met nog een partij. Bijvoorbeeld de VVD. Maar er zijn meer smaken. De CU staat ook open voor eventuele andere partners.
- In een combinatie trekt de CU graag op met CDA en SGP, maar dit is geen voorwaarde vooraf.

Deelname aan en vormgeving van het college (d + e)

- CU wil zitting in het college nemen en er is een kandidaat-wethouder.

**Necker
van Naem**

- Wat is er nodig om een goed bestuur te kunnen vormen? Wat de CU betreft is er een onderscheid te maken tussen fte's en aantallen mensen. Men denkt in mogelijkheden. Hoeveel bestuurskracht is nodig, gekoppeld aan een inhoudelijke agenda in relatie tot wat (financieel) verantwoord is en recht doet aan alle partijen?
- We hadden 4 fulltime wethouders. Het werk in de regio kost ook veel tijd. Dat is deels anders geworden qua invulling, maar zal met het oog op nieuwe uitdagingen (wellicht portefeuille sociaal, samenwerking overheid/onderwijs/bedrijfsleven) mogelijk niet veel minder tijd kosten. De afgelopen jaren is het noodzakelijk geweest dat er 4 fte's waren.

Mogelijke breekpunten (f)

- Er zijn geen echte breekpunten. Wel punten waar men aan hecht. De beperkte zondagsopening is voor de CU een kostbaar punt.
- Er zijn geen belemmeringen op de persoon in definitieve zin. CU is een partij die meer wil insluiten dan uitsluiten. Een goede samenwerking moet mogelijk zijn. Dit is een goed moment om te veranderen.

Visie met betrekking tot een raadsakkoord (g)

Drie belangrijkste doelstellingen raadsakkoord

De fractie geeft aan de volgende doelstellingen het meest van belang te vinden voor een raadsakkoord:

Bestuurscultuur verbeteren en daarmee de kwaliteit van bestuur	
Samenleving betrekken bij bestuurlijke afspraken na de verkiezingen en in de rest van de bestuursperiode	1
Gezamenlijk commitment voor bestuurlijke opgaven	2
Tegengaan van versplintering	
Meer legitimiteit van onze besluiten en werken aan democratische kwaliteitsverbetering	
Versterken van de positie van de volksvertegenwoordiging ten opzichte van het college (dualisme versterken)	

**Necker
van Naem**

Besluitvorming duidelijk maken naar inwoners: hoe, welke wijze en volgorde en tijdsbestek	
Anders, namelijk..	

- De aarzeling om te kiezen voor een raadsprogramma zit voor de CU in het feit dat er een verleden is. Er is naar verwachting (nog) te weinig draagvlak en vertrouwen.
- Op de inhoud is wel makkelijk verbinding te vinden. Bestuurlijke vernieuwing kon niet worden uitgekapt door corona. Er zijn vergaderingen geweest die qua sfeer en inhoud prima zijn verlopen. Maar er zijn ook andere vergaderingen geweest. Hoe ga je daar stappen in zetten? Je moet terug naar een soort nulpunt. Hoe bereiken we elkaar en hoe krijgen we die verbinding?
- Er liggen geen onoverbrugbare kloven vanuit het verleden. Het is natuurlijk niet altijd vlekkeloos verlopen. De omgangsvormen zijn niet altijd optimaal geweest.
- De CU stelt zich betrouwbaar, constructief en opbouwend op.

Overige informatie en aandachtspunten voor de tweede ronde gesprekken (h)

- De onafhankelijkheid van de informateur is essentieel, maar dat mag niet tot kleurloosheid leiden. Het advies kan wellicht heel verfrissend zijn.
- De timing van het vervolgproces laat de CU bij de informateur.

Gespreksverslag SGP

Informatiefase gemeente Papendrecht

22 maart 2022, 19.15 - 20.15 uur

Informateur: mevrouw Lauryan Bakker

Ondersteuning: de heer Marcel Smit

De heren Arjan Kosten en Willem Goudriaan

Introductie en nadere duiding verkiezingsuitslag (a)

- Een mogelijke invalshoek voor de duiding is kijken naar stemmenwinst. Er is dan sprake van een grote lokale partij die bijna halveert (PAB). De andere lokale partij is de tweede partij geworden (OP).
- De SGP heeft de afgelopen jaren in de coalitie gezeten. Met de christelijke partijen is goed samengewerkt.

**Necker
van Naem**

- Ook met oppositiepartijen als D66, PvdA is samen te werken. Programma's liggen niet mega ver uit elkaar.
- De rest draait vooral om relaties.
- Samenwerken met PAB gaat prima op basis van coalitieafspraken. Er zijn geen problemen op het persoonlijk vlak.
- De VVD is steeds meer naar de huidige coalitiepartijen gegroeid.
- Met D66 kan men goed samenwerken.
- Met GL heeft de SGP goede ervaringen.

Kernpunten bestuursakkoord (b)

De SGP heeft de volgende speerpunten benoemd:

1. Rondom zondagsrust heeft de SGP een uitgesproken mening. Het liefst wil men terug naar geen koopzondag, omdat de zondag een gemeenschappelijke rustdag is. Twee koopzondagen in de maand is de status quo. Als de tijdelijke wet in verband met de coronacrisis eindigt, gaat men terug naar de status quo.
2. Betaalbare woningen voor starters en gezinnen.
3. Zorg voor de schepping. Denk aan goed omgaan met de schepping, duurzame energie, van gas los, zonnepanelen, isoleren van woningen (voor elke inwoner en elk bedrijf). Daar is een slag in te maken. Het gaat om faciliteren en goed kijken waar een extra impuls nodig is.
4. Echt Papendrecht. Omzien naar elkaar is belangrijk, maar ook het behoud van het Dijklint. Zij willen groen houden wat groen is. Het gebied boven de A15 moet groen blijven. Dit onderwerp kent dus een sociale en fysieke component.
5. Actieplan ouderen.
Samenwerking tussen gemeente en instanties zijn zaken op te pakken. Denk ook aan toegankelijkheid.
6. Schoon, heel en veilig. Denk daarbij aan onderhoud. Er is toch teveel rommel op straat. Met name t.a.v. het onderwerp schoon moet er meer actie komen.
7. Gezond gedrag in de buitenruimte. Stimuleer dat en faciliteer dat. Gebruik de fiets, ga wandelen, buiten sporten.
8. Wat kunnen we doen voor de bedrijven? Hoe kan je bedrijventerreinen upgraden of uitbreiden. Is er nog leegstand?
9. Huisvesting onderwijs basisscholen en VO. Het VO scholen project is belangrijk. De SGP kiest voor nieuwbouw. Dit moet gefaseerd, waarbij op financieel terrein nog uitdagingen liggen.
10. Het huishoudboekje in evenwicht.

Wenselijke combinaties (c)

**Necker
van Naem**

- De huidige coalitie, aangevuld met een partij. De VVD is daarin een optie. Dat betekent wel gelijk 15 zetels.
- Je kunt ook nog een landelijke variant kiezen versus lokaal (in theorie).
- Een andere optie is twee lokale partijen en een derde partij. Dat lijkt niet reëel.
- Als PAB deelneemt (want nog steeds grootste partij) aan de coalitie zal dit tot de vraag leiden waarom een sterk verliezende partij in de coalitie komt.

Deelname aan en vormgeving van het college (d + e)

- De SGP is bereid om deel te nemen aan het college. Er is een kandidaat wethouder beschikbaar. Men denkt aan vier wethouders. Het is een pittige job en je komt in de knel met de politieke vertegenwoordiging bij minder wethouders. Er zijn ook veel taken naar ons als gemeente toegekomen. Ook in de regio is veel werk te verzetten. Dat legitimeert vier wethouders.
- Er zijn communicatief sterke mensen nodig. Bij bepaalde vraagstukken moeten we eerst naar de samenleving gaan.

Mogelijke knelpunten (f)

- De zondagsrust is een belangrijk punt voor de SGP.
- De OZB is een mogelijk lastig punt tussen enkele partijen.
- De standpunten over cultuur lopen best uiteen. De linkse partijen willen meer cultuur. Dat hoeft van de SGP en veel andere partijen niet.
- Hoe zit D66 in de discussie over de VO scholen? Als D66 geen nieuwbouw wil, is dat gezien de grote impact van project-VO-scholen een hele lastige drempel.

Visie met betrekking tot een raadsakkoord (g)

Drie belangrijkste doelstellingen raadsakkoord

De fractie geeft aan de volgende doelstellingen het meest van belang te vinden voor een raadsakkoord:

Bestuurscultuur verbeteren en daarmee de kwaliteit van bestuur	
Samenleving betrekken bij bestuurlijke afspraken na de verkiezingen en in de rest van de bestuursperiode	
Gezamenlijk commitment voor bestuurlijke opgaven	2

**Necker
van Naem**

Tegengaan van versplintering	
Meer legitimiteit van onze besluiten en werken aan democratische kwaliteitsverbetering	1 (raadsbreed)
Versterken van de positie van de volksvertegenwoordiging ten opzichte van het college (dualisme versterken)	3 (als raad meer agendasettend)
Besluitvorming duidelijk maken naar inwoners: hoe, welke wijze en volgorde en tijdsbestek	
Anders, namelijk..	

Overige informatie en aandachtspunten voor de tweede ronde gesprekken (h)

- In de tweede ronde zou een aantal ideeën tegen het licht gehouden kunnen worden, of een aantal dilemma's geschetst.
- De SGP denkt aan een coalitie en een coalitieakkoord.
- De SGP vindt het tempo van de informatiefase niet belangrijk. Het gaat om communicatie. Je moet uiteraard de vaart erin houden. De SGP valt nu namelijk niet om van de snelheid, met andere woorden: het tempo ligt nu echt niet hoog.

Gespreksverslag PvdA

Informatiefase gemeente Papendrecht

23 maart 2022, 17.00-18.00 uur

Informateur: mevrouw Lauryan Bakker

Ondersteuning: de heer Marcel Smit

Mevrouw Derya Karso en de heer Martijn Geurs

Introductie en nadere duiding verkiezingsuitslag (a)

De PvdA heeft geen aanvullende punten in te brengen t.a.v. het duidingsdebat.

Kernpunten bestuursakkoord (b)

De volgende kernpunten worden genoemd, in zekere volgorde van urgentie:

**Necker
van Naem**

1. Wonen (betaalbaar en toegankelijk)
2. Werkgelegenheid en economie
3. Grip op Financiën
4. Onderwijshuisvesting VO scholen
Dit dossier duurt voor de PvdA te lang. Er is een voorkeur voor nieuwbouw, maar dit dient wel financieel verantwoord te zijn.
5. Preventie en Gezondheid (vanuit een brede invalshoek). Ook jeugdzorg valt hieronder.
Via preventie lokaal is het streven zwaardere zorg te voorkomen. Daarvoor is samenwerking met de lokale partners nodig.
6. Jongerenparticipatie
De jongeren hebben geen eigen ontmoetingsplekken. De PvdA vindt het belangrijk dat we actief naar de jongeren luisteren en hier naar handelen (zeggen wat je doet, doen wat je zegt). Begin van de periode heeft de PvdA hiervoor een motie ingediend (jongerenparticipatie) die unaniem is aangenomen. Hierop gaan doorpakken.
7. Verenigingsleven (betaalbaar en toegankelijk)
Een rijker sociaal leven is belangrijk. We moeten daar als gemeente in investeren.
8. Leefbare wijken voor mens en dier
9. Mobiliteit, bereikbaarheid en gastvrijheid
10. Communicatie en participatie

Wenselijke combinaties (c)

- Voor de PvdA is het nu lastig kiezen tussen PAB en OP. Er is een verliezer en een winnaar.
- 61% van de kiezers stemt niet op PAB en OP.
- Belangrijk voor een keuze coalitie: stabiel, betrouwbaar, verdeling conservatief/progressief (ook in de oppositie), inhoudelijk veel raakvlakken, goede bestuurders (politiek bestuurlijk sensitief en gericht op samenwerking in de breedte).
- De PvdA heeft een voorkeur voor een combinatie van D66/PvdA, CDA, VVD, CU en SGP.
- De PvdA wil samen met D66 collegeverantwoordelijkheid nemen. In dat geval gaat de voorkeur ernaar uit om samen met D66 een combinatie te vormen en gezamenlijk één wethouder te leveren.
- Meer stemmen op progressief en liberaal. Winst SGP is marginaal.

**Necker
van Naem**

- Stabiliteit en betrouwbaarheid zijn essentieel voor de PvdA. De voorgestelde coalitie is zowel links als rechts, conservatief en progressief.
- Bij de voorkeurscoalitie is ook de oppositie in balans.

Deelname aan en vormgeving van het college (d + e)

- Gedacht wordt aan vier wethouders, gezien de opgave gemeente ook realistisch.
- Op persoonlijk vlak zijn er geen belemmeringen.

Mogelijke breekpunten (f)

- Geen breekpunten, wel aandachtspunten.
- Iedereen wil doorpakken op het dossier van de onderwijshuisvesting. Het gesprek hierover moeten meer inhoudelijk gevoerd worden, want hoe gaan we om met eerder genomen besluiten (denk aan inzet Eneco gelden, ozb verhoging etc..).
- Iedereen wil woningen bouwen, maar voor wie en hoe is de vraag.
- Grip op financiën is een must.
- Koopzondag en vrijheid van keuze zijn voor de PvdA heel belangrijk, maar ook weer geen breekpunt. Daar moet wel iets voor terugkomen.

Visie met betrekking tot een raadsakkoord (g)

Drie belangrijkste doelstellingen raadsakkoord

De fractie geeft aan de volgende doelstellingen het meest van belang te vinden voor een raadsakkoord:

Bestuurscultuur verbeteren en daarmee de kwaliteit van bestuur	3
Samenleving betrekken bij bestuurlijke afspraken na de verkiezingen en in de rest van de bestuursperiode	
Gezamenlijk commitment voor bestuurlijke opgaven	2 (hangt samen met volgende punt)
Tegengaan van versplintering	1

**Necker
van Naem**

Meer legitimiteit van onze besluiten en werken aan democratische kwaliteitsverbetering	
Versterken van de positie van de volksvertegenwoordiging ten opzichte van het college (dualisme versterken)	
Besluitvorming duidelijk maken naar inwoners: hoe, welke wijze en volgorde en tijdsbestek	
Anders, namelijk..	

De PvdA neigt naar een voorkeur voor een coalitieakkoord. Een raadsakkoord is daarentegen niet de oplossing voor een aantal ongemakken (sfeer en samenwerkingscultuur).

Overige informatie en aandachtspunten voor de tweede ronde gesprekken (h)

- De informateur moet zorgvuldig het werk kunnen doen. Kwaliteit gaat daarbij voor tijd.

Gespreksverslag GroenLinks

Informatiefase gemeente Papendrecht

23 maart 2022, 18.15 - 19.15 uur

Informateur: mevrouw Lauryan Bakker

Ondersteuning: de heer Marcel Smit

De heren Chris Grimmus en René van Engelen

Introductie en nadere duiding verkiezingsuitslag (a)

**Necker
van Naem**

- Voor GroenLinks was de duiding van de verkiezingsuitslag compleet. Ze hadden gehoopt op een progressievere uitslag. Het proces van nu met een onafhankelijke informateur is heel goed.
- Er zijn inhoudelijk vooral veel overeenkomsten tussen de partijen. Belangrijk is ook welke personen op bestuursposities komen.

Kernpunten bestuursakkoord (b)

Dit is een willekeurige volgorde. Het kernwoord daarbij is samen. Het is nu tijd om te gaan realiseren en uitvoeren.

1. Diversiteit en inclusie
2. Welzijn en zorg
3. Aanpakken woningtekort
We bouwen naar behoefte (ook voor de jongeren) en gaan slim om met de ruimte. Bewoningsplicht is aan te bevelen.
4. Papendrecht leuker maken (voor de jeugd en onze oude dag)
5. Goed onderwijs
6. Armoedebestrijding, met ondersteuning, begeleiding en eerlijk werk
7. Duurzaam, groen en energieneutraal Papendrecht
8. Financiën op orde
9. We maken Papendrecht sterk, tegen onrecht en voor transparantie en openheid
10. Luisteren naar de inwoners

GL is geen voorstander van alles open gooien op zondag. Men is tegen de 24 uren economie. Dit is geen breekpunt, maar wel een aandachtspunt.

Wenselijke combinaties (c)

- PvdA en D66 en GL samen is een goede combinatie vanuit de sociale thema's gedacht.
- Vanuit de nadruk op groen is een samenwerking met PAB en de christelijke partijen denkbaar. Belangrijk zijn groen, natuur en klimaat, waarbij GroenLinks PAB, CU, PvdA en D66 als medestanders ziet.
- GL kan met iedere partij op verschillende thema's samenwerken.
- Bij de coalitievorming gaat het vooral om mensen, omdat er veel inhoudelijke overeenkomsten zijn.
- Er zijn kortom weinig belemmeringen.

**Necker
van Naem**

Deelname aan en vormgeving van het college (d + e)

- We moeten nu aan vier wethouders denken. Het gaat om bestuurskracht.
- GL heeft ook een wethouderskandidaat
- We moeten accepteren dat bestuurskracht essentieel is, waarvoor een zekere investering nodig is. Mensen moeten wel de intentie uitspreken om 4 jaar wethouder te willen blijven. Commitment is belangrijk.

Mogelijke breekpunten (f)

- Door GL worden geen mogelijke breekpunten genoemd.

Visie met betrekking tot een raadsakkoord (g)

Drie belangrijkste doelstellingen raadsakkoord

De fractie geeft aan de volgende doelstellingen het meest van belang te vinden voor een raadsakkoord:

Bestuurscultuur verbeteren en daarmee de kwaliteit van bestuur	2
Samenleving betrekken bij bestuurlijke afspraken na de verkiezingen en in de rest van de bestuursperiode	3
Gezamenlijk commitment voor bestuurlijke opgaven	
Tegengaan van versplintering	
Meer legitimiteit van onze besluiten en werken aan democratische kwaliteitsverbetering	
Versterken van de positie van de volksvertegenwoordiging ten opzichte van het college (dualisme versterken)	1 Wethouders die bij fractievergaderingen aansluiten vindt Chris Griummius niet juist

**Necker
van Naem**

Besluitvorming duidelijk maken naar inwoners: hoe, welke wijze en volgorde en tijdsbestek	
Anders, namelijk..	

- Het gaat om de principes die we als raad met elkaar belangrijk vinden. We moeten dus breder willen kijken dan de helft plus 1.
- Het gaat om een akkoord waarbij meer partijen meedoen dan in de coalitie zitten. Daarmee zou een daadkrachtiger bestuur kunnen worden neergezet.
- Een alternatieve vorm van samenstelling van het college zou ook kunnen via een sollicitatie van wethouders op basis van een raadsakkoord.

Overige informatie en aandachtspunten voor de tweede ronde gesprekken (h)

- GL geeft aan dat de informateur vooral de tijd moet nemen die nodig is.

**Necker
van Naem**

Bijlage 2. Opdracht informateur

Vastgesteld 18 maart 2022

Opdrachtformulering informateur

- Gehoord het besprokene in de eerste bijeenkomst van de politieke partijen, conform het protocol coalitieonderhandelingen 2022, gehouden op 18 maart 2022;
- Conform de gemaakte afspraak, naar de wens van alle partijen, om een informateur te benoemen om een verkenning te doen naar mogelijke combinatiemogelijkheden en passende vorm voor een akkoord;

Hebben de lijsttrekkers van de politieke partijen mevrouw A.L. Bakker benaderd om als informateur verkennende gesprekken te voeren met alle partijen. Mevrouw A.L. Bakker is thans directeur bij het bureau Necker van Naem en is op direct beschikbaar om aan de slag te gaan.

Opdracht aan de informateur

Verken de combinatiemogelijkheden en een passende vorm voor een akkoord:

- D. waarbij recht wordt gedaan aan de uitslag van de verkiezingen;
- E. waarbij met een heldere, gezamenlijke visie, daadkrachtig gewerkt kan worden aan de opgaven voor de gemeente Papendrecht in de komende jaren;
- F. waarbij een stabiel en herkenbaar college gevormd kan worden voor de komende vier jaren.

Werkwijze

- De informateur spreekt in ieder geval tweemaal vertrouwelijk en in beslotenheid met twee vertegenwoordigers van iedere partij.
- De informateur brengt een openbaar, schriftelijk verslag uit van zijn/haar bevindingen.
- Daarna volgt een openbare raadsvergadering waarin de informateur verslag doet van haar/zijn bevindingen.
- De gesprekken vinden plaats op een locatie waar beslotenheid geborgd is, onder secretariaat en ondersteuning van de griffie.

Planning

Na vaststelling van de opdracht kan de griffier in overleg met de partijen en de informateur op korte termijn de afspraken inplannen.

**Necker
van Naem**

Bijlage 3. Protocol informatiefase

Vastgesteld 18 maart 2022

Protocol Informatiefase 2022

Aan: Fracties gemeente Papendrecht 2022

Onderwerp: Protocol informatiefase 2022

Datum: 18 maart 2022

De informatiefase van 2022 worden georganiseerd op basis van een protocol. Dit protocol is ter consultatie voorgelegd aan de lijsttrekkers van de aan de verkiezingen deelnemende partijen, de burgemeester en de griffier. Het protocol wordt definitief vastgesteld tijdens de eerste bijeenkomst van de onderhandelende partijen op 18 maart 2022.

Procesinhoud

1. Start

- Er worden geen partijen bij voorbaat uitgesloten van de onderhandelingen.
- Er zijn maximaal twee vertegenwoordigers per partij.

2. Openbaar duidingsdebat

De griffie nodigt alle vertegenwoordigers van de fracties uit voor een duidingsdebat op 18 maart 2022 om 20.00 uur. Dit debat is openbaar en vindt plaats in de raadszaal van het gemeentehuis in Papendrecht. Het debat wordt voorgezeten door een extern technisch voorzitter.

In het duidingsdebat komt aan de orde:

- *Eerste ronde: duiding van de verkiezingen door elke partij*
  - Op welke manier kijkt een partij terug op de verkiezingen en hoe reflecteert men op de voorlopige uitslag?
  - Kan uw partij zich committeren aan het informatieproces, conform het protocol en de opdracht aan de informateur?

- *Reacties op de eerste ronde*

- *Opdracht voor de informateur*

Er is een onafhankelijke informateur aangesteld om te verkennen welke combinatiemogelijkheden recht doen aan de verkiezingsuitslag en draagvlak heeft en welke vorm voor een akkoord passend is.

- Akkoord op opdrachtformulering informateur.
-
- Gezamenlijke aandachtspunten voor de informateur met het oog op het proces van de informatiefase.

- *Protocol informatiefase*
  - Vaststellen van het protocol als leidraad voor de gesprekken.

3. Informatiefase

Op basis van het duidingsdebat worden onder verantwoordelijkheid van de informateur de gesprekken met de fracties gestart. De vormgeving van de informatiefase verloopt via (minimaal) twee gesprekken. Hierna presenteert de informateur de resultaten van de informatiefase in een eindrapportage en een openbare bijeenkomst.

Gespreksrondes

- Er wordt een gesprek gevoerd met alle fracties, in de eerste gespreksronde van groot naar klein op basis van de verkiezingsuitslag en in de tweede gespreksronde van klein naar groot.
- Indien nodig, wordt er een extra gespreksronde gehouden.
- Per fractie worden twee vertegenwoordigers aangewezen.
- Fracties krijgen van tevoren een aantal vragen van de informateur om zich voor te bereiden op de gesprekken.
- De gesprekken vinden plaats in vertrouwelijkheid.
- Van de gesprekken wordt een verslag op hoofdlijnen gemaakt, waarop de fracties hun goedkeuring geven.
- De informateur heeft de vrije hand in de wijze waarop hij aan de onderhandelingen invulling geeft.
- Bij elk gesprek wordt de informateur ambtelijk ondersteund.

Eindrapportage

- Op basis van de gesprekken stelt de informateur een eindrapportage op met de bevindingen uit het informatieproces en een advies aan de gemeenteraad.

Tweede openbare bijeenkomst

- De eindrapportage wordt tijdens een tweede openbare bijeenkomst gepresenteerd door de informateur
- Kort voorafgaand aan de openbare bijeenkomst ontvangen de fracties, de burgemeester en de griffier de eindrapportage onder embargo om zich voor te bereiden
- De bijeenkomst besluit over het advies en het vervolg
- Op basis van dit besluit wordt de informatiefase gecontinueerd volgens een werkwijze en opdracht die past bij het protocol of vangt de informatiefase aan (als een meerderheid van partijen een college met elkaar wenst te vormen)

4. Openbaarheid

- De eerste en tweede bijeenkomsten zijn openbaar. De gespreksrondes spelen zich als regel in beslotenheid af.

- De schriftelijke weergaven van de gesprekken zijn vertrouwelijk en worden onder de zorg van de griffier voor vier jaar bewaard, tenzij de fractievertegenwoordigers anders besluiten.

5. Communicatie

- De informateur geeft in overleg met de betrokken fractievertegenwoordigers aan op welke momenten eventuele persberichten worden verzonden.
- De informateur brengt de burgemeester periodiek verslag uit van de voortgang *van het proces* van de informatiefase.
- Na afloop van de informatiefase legt de informateur verantwoording af in een openbare raadsvergadering over het eindresultaat.

6. Rol informateur

- De informateur heeft als taak om te verkennen welke combinatiemogelijkheden recht doen aan de verkiezingsuitslag en draagvlak heeft en welke vorm voor een akkoord passend is.
- De informateur heeft de leiding van de gesprekken en zorgt met de ambtelijke ondersteuning voor de voortgang in het proces.
- De informateur legt schriftelijk verantwoording af over informatiefase en licht dit toe in een openbare bijeenkomst van de gemeenteraad.

7. Rol burgemeester

- De burgemeester komt minimaal de rol toe die haar in art. 35, lid 2 van de Gemeentewet is toebedeeld: “De burgemeester wordt geïnformeerd over de uitkomsten van de collegeonderhandelingen. Hij wordt alsdan in de gelegenheid gesteld zijn opvattingen over voorstellen ten behoeve van het collegeprogramma kenbaar te maken”
- Daarnaast kan de (in)formateur de burgemeester inschakelen voor werkzaamheden van procesmatige aard.
- De informateur heeft gedurende het proces desgewenst contact met de burgemeester. Hierbij kunnen alle voor het proces van belang zijnde zaken aan de orde komen.

8. Ambtelijke ondersteuning

- De informateur en de fractievertegenwoordigers worden ambtelijk ondersteund door de griffier en een ambtelijk ondersteuner, tot het moment waarop de informateur zijn/haar eindrapport met de raad deelt.
- De griffier/ambtelijk ondersteuner heeft als taak het proces te faciliteren, te notuleren, het noteren van afspraken en, vanuit zijn deskundigheid en ervaring, gevraagd en ongevraagd de fractievertegenwoordigers te adviseren over het proces. Hij kan zich hierbij laten flankeren en ondersteunen door een op de griffie werkzame collega.
- De griffier is geen tussenpersoon of bemiddelaar tussen onderhandelende partijen.

9. Rol gemeentesecretaris

- De gemeentesecretaris zorgt vanuit de ambtelijke organisatie voor de door de fractievertegenwoordigers gevraagde facilitaire en ambtelijke ondersteuning (‘standby’), die nodig is in aanvulling op hetgeen de griffier in dezen bijdraagt.

